

Sygnatura akt III RC 267/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy w Kole Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Pietruszka

Protokolant: st. sekr. sąd. Alicja Kleczkowska

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2017 roku w Kole

sprawy z powództwa Z. G.

przeciwko A. G. (1)

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

I. Ustala, że obowiązek alimentacyjny powoda Z. G. na rzecz córki A. G. (1) ostatnio określony wyrokiem Sądu Rejonowego w Kole z dnia 29 stycznia 2014 roku w sprawie sygnatura akt III RC 376/13, na kwotę po 450,00 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, wygasł z dniem 22 listopada 2016 roku,

II. Odstępuje od obciążenia pozwanej kosztami procesu.

Sędzią:

Agnieszka Pietruszka

Sygn. akt III RC 267/16

UZASADNIENIE

Powód – Z. G. wniósł o uchylenie obowiązku alimentacyjnego ustalonego na kwotę 450 zł na rzecz pozwanej córki A. G. (1) podnosząc, iż pozwana nie zaliczyła egzaminów, wydalono ją z uczelni. Mimo tego córka nie wróciła do domu, dalej pobierała alimenty, nie podjęła też starań celem poszukiwania pracy. Powód był w tym czasie zmuszony podejmować dodatkowe zatrudnienie, by opłacić alimenty. Pozwana nie odbiera od niego telefonów i nie odpowiada na smsy.

Pozwana - A. G. (1) wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, iż studiowała biotechnologię na Politechnice (...), ale z powodów zdrowotnych w trakcie III semestru zdecydowała się na urlop dziekański. W roku akademickim 2015/2016 pozwana wróciła z urlopu, ale również z powodów zdrowotnych była zmuszona do przerwania nauki i została skreślona z listy studentów. U pozwanej rozpoznano przewlekłe schorzenie psychiczne tj. osobowość chwiejną emocjonalnie. W okresie od 14.10.2016 r. do 5.01.2017 r. przebywała w Wojewódzkim Zakładzie (...) w K. (S.). Pozwana po ustabilizowaniu się stanu zdrowia zamierza kontynuować naukę na studiach w celu zdobycia zawodu i usamodzielnienia się. Obecnie pozwana mieszka u matki, która ma na swoim utrzymaniu jeszcze studiującego brata. Matka nie ma wystarczających dochodów, by móc samodzielnie pokrywać koszty utrzymania córki. Nadto pozwana wskazała, iż dziecko osiąga zdolność do samodzielnego utrzymania dopiero, gdy ukończy naukę i otrzyma należyte przygotowanie do pracy, podczas gdy ona nie ma wyuczonego zawodu, jak również zamierza kontynuować naukę i ukończyć studia wyższe.

Sąd ustalił co następuje :

Wyrokiem z dnia 29.01.2014 r. Sąd Rejonowy w Kole podwyższył od pozwanego Z. G. alimenty na rzecz córki A. G. (1) do kwoty 450 zł miesięcznie płatne do jej rąk do dnia 5-go każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w terminie płatności, w miejsce alimentów ustalonych ugodą zawartą w dniu 12.11.2007 r. poczynając od dnia 1.09.2013 r.

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego w Kole w sprawie III RC 376/13 k. 40 ; akta Sądu Rejonowego w Kole III RC 376/13)

W trakcie sprawy A. G. (1) miała 19 lat. Była studentką na Politechnice (...) na kierunku biotechnologia. Nie otrzymywała żadnego stypendium. Początkowo pozwana wynajmowała mieszkanie w T. , ale następnie przeniosła się do G., albowiem zbyt dużo czasu poświęcała na dojazdy. Wynajmowała mieszkanie wspólnie z innymi osobami i za wynajem płaciła 400 zł miesięcznie. Do domu rodzinnego , ze względu na utrudnienia komunikacyjne , przyjeżdżała rzadko. Nadto ponosiła koszty związane ze swoim wyżywieniem i zakupem materiałów naukowych. Koszty utrzymania pozwanej kształtowały się na poziomie około 900 zł miesięcznie.

(dowód: akta III RC 376/13 Sądu Rejonowego w Kole)

Z. G. był osobą całkowicie niezdolną do pracy i z tego tytułu otrzymywał świadczenie rentowe w kwocie 881,02 zł brutto miesięcznie. Nadto do grudnia 2013 r. współpracował z (...) s.c. w K. i uzyskiwał dodatkowy dochód w wysokości ok. 500-600 zł miesięcznie. Pozwany mieszkał sam. Wynajmował mieszkanie za odpłatnością 261 zł miesięcznie oraz płacił ok. 40 zł miesięcznie za energię.

(dowód: akta III RC 376/13 Sądu Rejonowego w Kole)

A. G. (1) ma obecnie 23 lata. W roku akademickim 2014/2015, w trakcie III-go semestru , nie zaliczyła 3 przedmiotów (transport ciepła i masy, chemia fizyczna, chemia organiczna) i z tego powodu została skierowana na urlop. W kolejnym roku akademickim nadal nie zaliczyła jednego przedmiotu (transport ciepła i masy) i została warunkowo wpisana na IV-y semestr. W trakcie tego semestru nie zaliczyła żadnego przedmiotu. Z tych przyczyn została skreślona z listy studentów.

(dowód: decyzja Dziekana Wydziału Chemicznego z 25.10.2016 r. k. 18, zeznania świadka A. G. (2) k. 35)

Od połowy czerwca 2015 r. do połowy sierpnia 2015 r. , w trakcie urlopu dziekańskiego , A. G. (1) wraz z siostrą T. wyjechały do pracy w Holandii. Pracowały w zakładach mięsnych przy pakowaniu oraz przy sprzątanii, zarabiały ok. 120 euro tygodniowo. W trakcie wakacji w 2016 roku A. G. (1) mieszkała w domu rodzinnym w B. i pracowała dorywczo przy zbiorach borówek.

(dowód: zeznania świadka T. G. k. 36)

A. G. (1) dawała do zrozumienia swoim najbliższym , iż w roku akademickim 2016/2017 wróci na studia. Nie przyznała się , iż miała problemy z zaliczeniem egzaminów. Matka była przekonana , iż pozwana wyjechała na studia, podczas gdy po pewnym czasie rodzina stwierdziła iż pozwana nadal przebywa w domu. W dniu 14.10.2016 r. A. G. (1) zostawiła list pożegnalny, który znalazła jej matka. Wraz z policjantami zatrzymali córkę. A. G. (1) wyraziła zgodę na leczenie w szpitalu psychiatrycznym, na którym przebywała od 14.10.2016 r. do 5.01.2017r. W trakcie leczenia stwierdzono, iż pozwanej zaburzenie w postaci osobowości chwiejnej emocjonalnie. A. G. (1) nie zgodziła się na odwiedziny matki w szpitalu, nie zgodziła się też na udzielanie matce informacji o stanie jej zdrowia. Ojciec odwiedził ją w szpitalu psychiatrycznym tylko raz. W obecnym stanie zdrowia wskazana jest psychoterapia i dlatego pozwana otrzymała skierowanie na dalsze leczenie. Od dnia 21.09.2017 r. przebywa na Oddziale (...) w K.. Przewidywany okres pobytu na oddziale to 24 tygodnie.

(dowód: zeznania świadka A. G. (2) k. 35, zeznania świadka T. G. k.36, skierowanie do szpitala psychiatrycznego z dnia 5.01.2017 r. k. 16, karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 17, informacja SPZOZ w K. o terminie przyjęcia k. 58, zaświadczenie pobytu z dnia 26.09.2017 r. k. 61)

Obecny stan zdrowia A. G. (1) nie jest przeciwwskazaniem do podejmowania przez nią pracy, mimo iż konieczne jest dalsze, regularne leczenie. Zaburzenia osobowości stanowią zaburzenia sfery emocjonalnej a nie intelektu, dlatego nie ma przeciwwskazań aby pozwana podjęła pracę i ją wykonywała, jest bowiem osobą sprawną intelektualnie. Podjęcie pracy przez pozwaną może mieć pozytywny wpływ na jej stan zdrowia, tym bardziej, iż w przypadku pozwanej jej zachowania są uwarunkowane sytuacją rodzinną. Osoby z zaburzeniami osobowości z reguły funkcjonują prawidłowo w środowisku zawodowym. Odczucia pozwanej (pobudzenia lub obniżenia nastroju) mogą być niezauważalne do otoczenia. Pozwana nie ma zaburzeń psychiatrycznych, dlatego powinna być traktowana jako osoba zdrowa.

(dowód: opinia sądowno – psychiatryczna z dnia 10.07.2017 r. k. 40 oraz k. 65)

Z. G. jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym, ma wszczepiony stymulator serca. Utrzymuje się z renty w wysokości 944,34 zł brutto oraz wynagrodzenia za pracę jako sprzątaczkę w wysokości ok. 1600 zł netto.

(dowód: wydruki otrzymywanego wynagrodzenia k. 27-30, zaświadczenie o wynagrodzeniu z dnia 6.03.2017 r. k. 31, informacja KRUS P. Terenowej w K. z dnia 16.11.2016 r. k. 32, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z dnia 8.05.2014 r. k. 33, karta informacyjna leczenia szpitalnego z dnia 29.09.2015 r. k. 34)

Sąd zważył co następuje :

Zgodnie z art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Przepis ten stanowi również podstawę zgłoszonego przez powoda żądania ustalenia, że jego obowiązek alimentacyjny wobec córki wygasł.

Zgodnie z art. 133 # 1 kro rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Czas trwania tego obowiązku nie jest zatem ograniczony terminem i nie pozostaje w zależności od osiągnięcia przez uprawnionego określonego wieku. Jedyną okolicznością, od której zależy bądź trwanie, bądź ustanie obowiązku jest to, czy dziecko może utrzymać się samodzielnie. Zgodnie jednak z § 3 cytowanego przepisu, rodzic może uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli (...) dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się. W przypadku dzieci pełnoletnich brać należy pod uwagę to, czy dokładają starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się, czy wykazują chęć dalszej nauki oraz czy osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie nauki (vide: postanowienie Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 12 maja 2014 r. w sprawie o sygn. akt II CA 224/14).

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa podnosząc, iż z powodu choroby przerwała naukę i nie ma możliwości samodzielnego utrzymania się.

Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie kwestia możliwości samodzielnego utrzymania się jest kwestią drugorzędną, albowiem istotne znaczenie ma rozstrzygnięcie czy pozwana dołożyła należytych starań, aby uzyskać odpowiednie przygotowanie zawodowe. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika jednak, że roku akademickim 2014/2015 A. G. (1) nie zaliczyła trzech przedmiotów na III semestrze studiów. Otrzymała wtedy roczny urlop na nadrobienie zaległości w nauce. W roku akademickim 2015/2016 pozwana nadal nie zdołała zaliczyć jednego przedmiotu z III-go semestru, w związku z czym została wpisana warunkowo na IV semestr. Pozwana nie wykorzystała jednak tej szansy i nie zaliczyła żadnego przedmiotu. W ocenie Sądu świadczy to o jej zupełnym braku zaangażowania w podjęte studia. Nadto, mimo otrzymania zawiadomienia o wszczęciu postępowania mającego na celu wydanie decyzji

w sprawie skreślenia jej z listy studentów, A. G. (1) nie złożyła żadnych wyjaśnień i w rezultacie swojej bezczynności została skreślona z listy (...) Politechniki (...) (vide : decyzja z dnia 16.10.2016 r.).

Pozwana wprawdzie podnosiła , iż jej problemy na studiach były związane ze stanem zdrowia, ale w ocenie Sądu, nie zostało to w niniejszej sprawie wykazane. A. G. (1) nie przedłożyła żadnych dokumentów, które wskazywałyby , iż już w roku akademickim 2014/2015 miała problemy ze zdrowiem a w konsekwencji , aby urlop dziekański wykorzystała w celach leczniczych. Podkreślić należy, iż świadek A. G. (2) jednoznacznie stwierdziła , iż urlop nie był motywowany stanem zdrowia córki. Poza tym , gdyby rzeczywiście stan zdrowia pozwanej był przyczyną uzyskania urlopu dziekańskiego, to pozwana nie zdecydowałaby się na wyjazd w tym okresie w celach zarobkowych za granicę. Zauważyć należy , iż do pracy wyjechała ze swoją siostrą , a jak wynika z zeznań T. G., nie zauważyła w zachowaniu pozwanej nic niepokojącego. Istotne znaczenie ma przy tym okoliczność , iż pierwsza dokumentacja dotycząca leczenia pozwanej pochodzi dopiero z października 2016 r. gdy pozwana została umieszczona (za jej zgodą) w szpitalu psychiatrycznym i gdy było już wiadomo , że została skreślona z listy studentów.

Okoliczność, że pozwana podjęła leczenie psychiatryczne z powodu zaburzeń osobowości jest w sprawie bezsporny. Zdaniem Sądu obecny stan zdrowia pozwanej nie może stanowić jednak podstawy do oddalenia powództwa. Podkreślić bowiem należy , iż pozwana nie była dotychczas uznana za osobę niezdolną do pracy Wręcz przeciwnie: od połowy czerwca 2015 r. do połowy sierpnia A. G. (1) podjęła pracę w Holandii, w okresie wakacji 2016 r. pracowała przy zbiorach borówek przebywając wówczas w domu rodzinnym. Ponadto , jak wynika z opinii biegłej – lekarza psychiatry wynika , iż stan zdrowia pozwanej nie uniemożliwia jej podjęcie pracy. Zdaniem biegłej , w obecnym stanie zdrowia konieczne jest dalsze, regularne leczenie. Jeśli leczenie będzie kontynuowane, to stan pozwanej będzie się poprawiać. Jednocześnie , jak wynika z opinii , podjęcie pracy przez pozwaną może mieć pozytywny wpływ na jej stan zdrowia, ponieważ praca w takich sytuacjach ma wymiar terapeutyczny. W ocenie biegłej w przypadku pozwanej jej zachowania są uwarunkowane sytuacją rodzinną, zmiany nastrojów pojawiają się bowiem w relacjach z osobami, z którymi pozwana jest emocjonalnie związana. Dla dobra pozwanej byłoby korzystne, gdyby poszła do pracy, usamodzielniała i oderwała od rodziny. Osoby z zaburzeniami osobowości z reguły funkcjonują jednak prawidłowo w środowisku zawodowym i swoją pracę również wykonują prawidłowo. Odczucia pozwanej (pobudzenia lub obniżenia nastroju) mogą być niezauważalne do otoczenia. Pozwana nie ma zaburzeń psychotycznych, dlatego powinna być traktowana jako osoba zdrowa. Biegła stwierdziła nawet, że traktowanie pozwanej jako osoby niezdolnej do pracy byłoby dla niej krzywdzące.

W tym stanie rzeczy , na podstawie cytowanych przepisów , orzeczono jak w wyroku.

Sąd oddalił wniosek pełnomocnika pozwanej o odroczenie rozprawy do czasu zakończenia terapii pozwanej, albowiem prowadziłoby to do nieuzasadnionego przedłużenia postępowania.

Zgodnie z art. 299 kpc jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub w ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, Sąd dla wyjaśnienia tych faktów może dopuścić dowód z przesłuchania stron. W ocenie Sądu , zebrany w sprawie materiał dowodowy był wystarczający do wydania orzeczenia końcowego i w związku z tym odstąpił od przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 102 kpc.

SSR Agnieszka Pietruszka